

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 63.326 van 28 november 1996
in de zaak A. 64.523/VII-13.262.**

In zake : Renaat CLAESSENS,
die woonplaats kiest bij
Advocaten J. GHYSELS, P. FLAMEY, E. EMPEREUR
en J. BLANCHE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Aarlenstraat 25

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. VAN DE VIJVER,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Eglantierlaan 1, bus 22.

tussenkommende partij :

Hugo MAES,
die woonplaats kiest bij
Advocaat P. VAN WAUWE,
kantoor houdende te HAMME,
Hoogstraat 37.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Renaat CLAESSENS op 14 juli 1995 heeft ingediend om de vernietiging te vragen van het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting van 10 mei 1995 waarbij de beroepen van onder meer Hugo MAES tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 24 november 1994 tot het verlenen aan de verzoekende partij van de milieuvergunning om aan de Denstraat te Dendermonde (Grembergen) een varkenshouderij te exploiteren, omvattende onder meer een zeugenstal voor 150 zeugen en 100 opfokzeugen en een mestvarkensstal voor 1.100 mestvarkens, gegrond worden

verklaard, het beroepen besluit wordt opgeheven en de vergunning wordt geweigerd;

Gelet op het arrest nr. 57.585 van 18 januari 1996 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt bevolen;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 1 april 1996;

Gelet op de beschikking van 5 april 1996 die de tussenkomst van Hugo MAES toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 9 september 1996 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 17 oktober 1996;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat J. GHYSELS, die verschijnt voor verzoeker, van Advocaat J. VAN DE VIJVER, die verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaten P. VAN WAUWE en I. LAUREYS, die verschijnen voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat één middel wordt aangevoerd; dat een onderdeel ervan is genomen uit de schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en de uitvoeringsbesluiten ervan,

doordat het bestreden besluit de milieuvergunning weigert wegens de verzurende deposities veroorzaakt door de ammoniakemissie afkomstig van de veestallen en de mestopslag die een bedreiging vormt voor de potentiële biotopen van een aanpalend natuurgebied,

terwijl noch het besluit noch het administratief dossier een afdoende redengeving bevat met betrekking tot die emissies;

dat de verzoekende partij uiteenzet dat de weigeringsbeslissing uitsluitend is gesteund op de ligging van de inrichting ten opzichte van een natuurgebied en de gevolgen voor dit gebied van de verzurende deposities veroorzaakt door de ammoniakemissie van de stallen en de mestopslag, dat in dit verband het besluit volstaat met te poneren dat de geraamde zuurequivalenten een bedreiging vormen voor de potentiële ecotopen van het natuurgebied; dat zij erop wijst dat dit gemis aan afdoende redengeving des te meer klemmt nu zij tijdens de beroepsprocedure had aangevoerd dat het bewuste natuurgebied buiten de overheersende windrichting ligt en slechts akkerland omvat waarop maïs wordt geteeld, zij een aangepast voederprogramma zou toepassen waardoor de ammoniakemissie met 25% wordt verlaagd, moest rekening worden gehouden met het feit dat de ammoniakemissie voor 50% gebeurt tijdens de mestuitspreiding en de te dezen gebruikte afzetgronden niet in de onmiddellijke nabijheid van het natuurgebied zijn gelegen en zij het

procédé van milieukokers toepast, wat de ammoniakemissie eveneens reduceert;

Overwegende dat in de memorie van antwoord de verwerende partij repliceert dat zij bij het nemen van het bestreden besluit niet is uitgegaan van een theoretische ammoniakemissie maar rekening heeft gehouden met de conceptie van de stallen en van de mestopslagplaatsen, dat zowel het bestuur Milieuvergunningen als de provinciale milieuvergunningscommissie in hun advies hebben gewezen op de nabijheid van het natuurgebied dat een negatieve invloed zou ondervinden van de exploitatie van de geplande inrichting, dat de verzoevende partij in gebreke blijft haar beweringen te bewijzen volgens welke de emissiehoeveelheid zou kunnen worden verlaagd door aangepast voeder en het gebruik van milieukokers, dat zij evenmin haar argument met betrekking tot de overheersende windrichting bewijst, argument dat overigens niet doorslaggevend is nu een milieuvergunning voor 20 jaar wordt beoogd en het aanpalend natuurgebied benoorden de inrichting in kwestie is gelegen;

Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord nog betoogt :

"Verwerende partij beweert nu dat de adviesverlenende overheden wel degelijk melding zou gemaakt hebben van de nabijheid van het natuurgebied.

De verwijzingen op p. 9 van de memorie van antwoord naar de adviezen van de bevoegde besturen betreffen echter de eerdere milieuvergunningsaanvraag van verzoekende partij die aanleiding heeft gegeven tot de weigeringsbeslissing van 4 mei 1993, en zijn dan ook niet relevant voor de motivering van onderhavige bestreden beslissing.

De -beweerde- impliciete verwijzing naar deze argumenten uit het eerste aanvraagdossier in de bestreden beslissing, kan geenszins een afdoend motief uitmaken-, nu de Motiveringswet van 29 juli 1992 een uitdrukkelijke motivering oplegt";

Overwegende dat de tussenkomende partij in haar verzoekschrift in tussenkomst onder meer stelt :

"De omstandigheid dat de inrichting paalt aan een natuurgebied was reeds herhaaldelijk als weigeringsmotief weerhouden door de verschillende instanties die advies verleenden in verband met de door verzoeker CLAESSENS beoogde inrichting.

Reeds in het vorige weigeringsbesluit van de Vlaamse Minister bevoegd voor het Leefmilieu dd 4 mei 1993 was reeds het volgende gesteld :

' Overwegende dat de inrichting paalt aan een natuurgebied ten Noorden; dat zich in de onmiddellijke omgeving belangrijke natuurgebieden en reservaatgebieden bevinden; dat de ammoniakemissies uit de stallen en de mestopslag een bedreiging vormen voor deze natuurwaarden; ...'

Het Bestuur Milieuvergunningen buitendienst Gent deed op 28 september 1994 nog opmerken '... het aanpalende natuurgebied zal lijden onder de uitstoot van ammoniak nabij de stallen. Het oprichten van een gebouw naast het natuurgebied zal de natuurwaarden negatief beïnvloeden.'

Het ongunstige advies van het Bestuur Milieuvergunningen buitendienst Gent van voornoemde datum wordt gesteund enerzijds op de aanwezigheid van het aanpalend natuurgebied, en anderzijds op de aanwezigheid van belangrijke natuurgebieden en reservaatgebieden in de onmiddellijke omgeving.

De deskundige van de Provinciale Milieuvergunningskommissie heeft aangehaald dat de aanvraag die geleid heeft tot de huidige bestreden beslissing geen elementen bevat die de hoger aangehaalde motivering van het Ministerieel Besluit van 4 mei 1993 weerlegt.

De Bestendige Deputatie is volledig voorbijgegaan aan dit weigeringsmotief alsook aan de uitgebrachte adviezen die op één na ongunstig waren.

Het bezwaar van de ammoniakemissie werd ten overvloede opgeworpen in de beroepsschriften van derden belanghebbenden - onder wie tussenkomende partij - en van het Bestuur Milieuvergunningen buitendienst Gent.

In de bestreden beslissing wordt expliciet verwezen naar het Ministerieel Besluit van 4 mei 1993 en naar de milieuvergunningsaanvraag die aan dit eerdere Ministerieel Besluit voorafging.

Tussenkomende partij meent dan ook dat dit motief - bovenop het hierboven aangehaalde expliciete weigeringsmotief - een impliciete verwijzing inhoudt naar de ligging van de vergunningsplichtige inrichting van verzoeker CLAESSENS nabij het natuurgebied en de gevolgen van de ammoniakemissie door deze hinderlijke inrichting op dit natuurgebied.

De bestreden beslissing is dan ook door geen enkele onwettigheid aangetast en het middel van de Heer Renaat CLAESSENS faalt";

Overwegende dat het bestreden besluit, na te hebben vastgesteld dat de exploitatie van de in agrarisch gebied gelegen inrichting verenigbaar is met de ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften, dat ze, wat de geurhinder betreft, beantwoordt aan de minimumafstanden bepaald door "de gehanteerde technische criteria" en dat de waarborgen op het stuk van mestafzet en -opslag als voldoende kunnen worden bestempeld, de vergunning weigert omdat :

"de inrichting paalt aan een op het gewestplan aangegeven natuurgebied; dat de natuurgebieden bijzonder gevoelig zijn aan verzurende deposities veroorzaakt door ammoniakemissies uit veestallen en mestopslagplaatsen; dat de gevraagde veehouderij, rekening houdend met de conceptie van de stallen en de mestopslagplaatsen een ammoniakemissie zal veroorzaken van ca. 2261,25 kg NH₃ per jaar, dat de bijkomende verzurende depositie ingevolge deze ammoniakemissie op gronden gelegen binnen een straal van 500 m kan geraamd worden op 847 zuurequivalenten/ha/jaar en 12 kg N/ha/jaar; dat deze verzurende depositie een bedreiging vormt voor de potentiële ecotopen in het gebied; dat het feit, zoals door de exploitant betoogd, dat het hier om akkerland gaat geen afbreuk doet aan de door het gewestplan voorziene bestemming die niet in het gedrang mag worden gebracht";

dat het bezwaar van de ammoniakemissie was opgeworpen in de beroepsschriften van resp. derden belanghebbenden, onder wie de tussenkomenende partij, en het bestuur Milieuvergunningen, buitendienst Gent; dat in hun respectieve adviezen aan de gewestelijke milieuvergunningscommissie, noch het hoofdbestuur Milieuvergunningen, noch de afdeling Gezondheidszorg, noch de Vlaamse Landmaatschappij enig voorbehoud met betrekking tot de ammoniakemissie hebben geformuleerd; dat voormelde commissie, aan welke de aanvrager een nota had overgelegd waarin hij er onder meer op wees dat het overgrote deel van de mestuitspreiding - volgens het Mestactieplan de

belangrijkste bron van ammoniakemissie - op verdere afstand van het natuurgebied zal gebeuren, dat naar luid van datzelfde plan "geen beleidsinstrumenten (bestaan) die kwaliteitsdoelstellingen relevant voor de mestproblematiek bepalen", dat het natuurgebied bestaat uit gewone weilanden en twee zeer kleine bospartijtjes welke niet bijzonder "ammoniakgevoelig" zijn, dat er met milieukokers wordt gewerkt en aangepast voeder wordt gebruikt, op het desbetreffende bezwaar antwoordt dat "het dichtste natuurreservaatgebied is gelegen op 625 meter in zuid-oostelijke richting zodat het risico voor overmatige ammoniakdepositie in dit gebied, gelet op de afstand en richting, tot een aanvaardbare grens beperkt wordt"; dat een bezwaar geformuleerd tegen een aanvraag niet beantwoord is door de loutere vermelding in het bestreden besluit van een vroegere weigeringsbeslissing en de daaraan voorafgaande vergunningaanvraag; dat, mede rekening gehouden met het bepaalde in artikel 52, 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM I), luidens hetwelk de uitspraak over het beroep tegen een door de bestendige deputatie in eerste aanleg genomen beslissing over een milieuvergunningsaanvraag "een gemotiveerde beslissing omvat over de aanspraken of bezwaren die door de indieners van het beroep werden gesteld", het onderdeel van het middel volgens hetwelk het bestreden besluit niet afdoende is gemotiveerd, gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting van 10 mei 1995

waarbij de beroepen van onder meer Hugo MAES tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 24 november 1994 tot het verlenen aan Renaat CLAESSENS van de milieuvergunning om aan de Denstraat te Dendermonde (Grembergen) een varkenshouderij te exploiteren, omvattende onder meer een zeugenstal voor 150 zeugen en 100 opfokzeugen en een mestvarkensstal voor 1.100 mestvarkens, gegrond worden verklaard, het beroepen besluit wordt opgeheven en de vergunning wordt geweigerd.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op drieduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Artikel 3.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op achtentwintig november
1900 zesennegentig, door de VIIe kamer, die was samen-
gesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	wnd. kamervoorzitter,
		staatsraad.
	R. STEVENS,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	Ch. BAMPS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

Ch. BAMPS.

D. VERBIEST.